

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/141/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6919202597
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6919202597.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci žalobcov: 1/ W. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX U. U., T. Q. XXX/X, a 2/ Z.. J. A., rod. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX U. U., T. Q. XXX/X, proti žalovanej: J.. D. N., rod. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX N. Y., Q. XXXX/XX, o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 12C/20/2019 zo dňa 24. 05. 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. V odôvodnení poukázal na tvrdené skutočnosti a predložené listinné dôkazy so záverom, že tieto súd považuje pre potreby nariadenia zabezpečovacieho nariadenia za nedostatočné.

2. Tvrdenie žalobcov, že ak záložný veriteľ pristúpi k výkonu svojho záložného práva na jedinom majetku žalovanej bez toho, aby ich pohľadávka bola zabezpečená, tak predpoklad jej uspokojenia sa výrazným spôsobom zníži, okresný súd posúdil ako domnienku, ktorá nie je dôvodom na nariadenie zabezpečovacieho nariadenia. Základnými predpokladmi na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia by podľa okresného súdu bola napr. preukázaná skutočnosť, že žalovaná sa zbavuje svojho majetku jeho predajom za nízku cenu, darovaním, prípadne zámenou za veci nižšej hodnoty. Žalobcovia však v tejto súvislosti neuviedli a ani nepredložili žiaden dôkaz. Okresný súd tiež poznamenal, že podľa tvrdenia žalobcov je žalovaná od 13. 10. 2012 so zaplatením v omeškaní, pričom do podania tohto návrhu ani nepodali žalobu o zaplatenie (uviedli len, že sa "budú" domáhať zaplatenia svojej pohľadávky). Uviedol, že vzhľadom na uplynutie času (6,5 roka po splatnosti) je preto aj otáznny výsledok prípadného sporu.

3. Proti rozhodnutiu okresného súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ včas odvolanie, v ktorom trvali na tom, že skutkové tvrdenia uvedené v návrhu sú dôvodné a osvedčujú potrebu nariadenia zabezpečovacieho opatrenia. Uviedli, že zákon v žiadnom zo svojich ustanovení pri zabezpečovacom opatrení neukladá žalobcovi predložiť dôkaz o tom, že žalovaný vykonáva reálne úkony smerujúce k zmene vlastníckeho práva k jeho majetku tak, ako to uviedol súd prvého stupňa. Dali odvolaciemu súdu do pozornosti, že v čase poskytnutia peňažného plnenia boli nehnuteľnosti žalovanej bez zaťaženia zriadením záložného práva v prospech banky, ku ktorému došlo až v roku 2014, t. j. 2 roky od poskytnutého plnenia. Tým sa podľa názoru žalobcov výrazným spôsobom oslabila ich pozícia voči banke ako veriteľovi s neskoršou, avšak zabezpečenou pohľadávkou. V daných súvislostiach poukázali na to, že efektívnosť nariadenia zabezpečovacieho opatrenia je do značnej miery determinovaná jeho včasnosťou. Žalobcovia na základe uvedených skutočností trvali na tom, že tu je dôvodná obava, že exekúcia bude ohrozená, a preto odvolací súd žiadali, aby napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a nariadil zabezpečovacie opatrenie alebo alternatívne napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie.

4. Žalovaná sa voči odvolaniu nevyjadрила.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací a príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP, včas podané odvolanie prejednal, rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmal v medziach daných ust. § 379 a 380 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (á contrario) CSP uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil z nasledujúcich dôvodov:

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Podľa § 343 ods. 1 CSP zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 344 CSP ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 329 ods. 1, prvá veta CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že s dôvodmi napadnutého rozhodnutia sa v celom rozsahu stotožňuje. Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo skutočností tvrdných v návrhu vrátane jeho príloh, po posúdení ktorých jasne, dostatočne a zrozumiteľne vysvetlil, z akého dôvodu považoval naliehavosť nariadenia zabezpečovacieho opatrenia za neosvedčenú. Odvolací súd je preto toho názoru, že súd prvej inštancie na súdennú vec aplikoval správne ustanovenia právnych predpisov a vec v konečnom dôsledku aj správne právne posúdil.

14. Žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej len „žalobcovia“) v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia podanom na súde dňa 22. 05. 2019 v opise rozhodujúcich skutočností uviedli, že majú voči žalovanej pohľadávku vo výške 209.730,- €, ktorá je po lehote splatnosti. Pohľadávka podľa tvrdení žalobcov vznikla z titulu Zmluvy o pôžičke, pričom uvedená dlžná suma bola žalovanej poskytnutá na dva krát - prvá časť vo výške 90.000,- € dňa 21. 09. 2012 a druhá časť vo výške 119.730,- € dňa 03. 10. 2012. Vrátanie celej dlžnej sumy si zmluvné strany dohodli v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka, pričom k prvej výzve na vrátenie dlhu adresovanej žalovanej došlo dňa 13. 10. 2012. Potrebu nariadenia zabezpečovacieho opatrenia žalobcovia vidia v tom, že žalovaná svoj jediný majetok (rodinný dom, garáž, pozemky) zaťažila záložným právom v prospech Československej obchodnej banky, a. s., pričom v prípade, ak táto, ako záložný veriteľ, pristúpi k výkonu svojho záložného práva a pohľadávka žalobcov nebude žiadnym spôsobom zabezpečená, tak predpoklad jej uspokojenia sa výrazným spôsobom zníži. Z uvedených dôvodov sú žalobcovia toho názoru, že zabezpečenie ich peňažnej pohľadávky po lehote splatnosti je možné dosiahnuť práve zabezpečovacím opatrením vo forme tzv. sudcovského záložného práva na nehnuteľnom majetku žalovanej.

15. Žalobcovia na preukázanie svojich tvrdení priložili k návrhu ako dôkaz sobášny list, potvrdenie o vklade v hotovosti na bankový účet žalovanej v sume 90.000,- € zo dňa 21. 09. 2012, potvrdenie o vklade v hotovosti na bankový účet žalovanej v sume 119.730,- € zo dňa 03. 10. 2012 a výpisy z listu vlastníctva č. XXXX a č. XXXX vedené v katastrálnom operáte pre kat. ú. N. Y., obec N. Y.. K odvolaniu priložili podací lístok zo dňa 20. 10. 2018 k doporučenému listu, adresovaný žalovanej.

16. S poukazom na citované ust. § 344 CSP v spojení s § 326 ods. 1 CSP je potrebné, aby žalobcovia súdu predložili skutočnosti, ktoré osvedčujú dôvodnosť a trvanie peňažného nároku, ktorému sa má v konaní poskytnúť ochrana a vo vzťahu ku ktorému môže byť ohrozená exekúcia. Nemožno zasiahnuť do majetkových práv subjektu, hoci len zriadením sudcovského záložného práva v prípade, ak základ nároku nie je aspoň minimálne osvedčený. V návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia by preto mala byť peňažná pohľadávka špecifikovaná tak, aby bolo možné identifikovať, že tento peňažný nárok trvá a je dôvodný.

17. Z vyššie uvedeného vyplýva, že základným predpokladom oprávneného nároku na zriadenie sudcovského záložného práva zabezpečovacím opatrením je osvedčenie dôvodnej obavy, že exekúcia bude ohrozená. Z hľadiska osvedčenia relevantných skutočností mali žalobcovia súdu poskytnúť dôkazy, ktoré túto potrebu osvedčia. V posudzovanej veci mala žalobcom voči žalovanej vzniknúť pohľadávka vo výške 209.730,- € z titulu Zmluvy o pôžičke, avšak táto zmluva sa v spise nenachádza, a preto súd nemal možnosť osvedčiť pravdivosť tohto právneho titulu. Charakter zabezpečovacieho opatrenia neumožňuje súdu vykonať plnohodnotné dokazovanie, aby si pravdivosť nároku z tvrdeného právneho titulu spoľahlivo zistil za použitia dôkazných prostriedkov, ktoré sú súdu dostupné v riadnom civilnom konaní vo veci samej. Krátkosť lehoty na vybavenie návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia kladie dôkazné bremeno výlučne na navrhovateľa, aby už samotný návrh obsahoval všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie. Súd však bez samotného právneho titulu nemohol spoľahlivo uznať tvrdený peňažný nárok žalobcov. Podstatné bolo preukázať skutočnosť, že exekúcia bude ohrozená, ale bez právneho titulu, ktorý by osvedčil pohľadávku, nemožno hovoriť ani o osvedčení prípadného exekučného titulu. Predložené potvrdenia o vklade v hotovosti na bankový účet žalovanej nemajú spôsobilosť nahradiť riadny právny titul, ktorým má byť Zmluva o pôžičke, pretože potvrdenie o vklade v hotovosti na bankový účet nedisponuje náležitosťami podľa § 657 OZ, aby sa mohlo spoľahlivo ustáliť, že tým išlo o prenechanie peňažných prostriedkov veriteľa na účet dlžníka na základe zmluvy o pôžičke.

18. Zo spisu vyplýva, že pohľadávka žalobcov sa stala splatnou dňa 13. 10. 2012 na základe ústnej výzvy na vrátenie požičanej sumy postupom podľa § 563 OZ. Žalobcovia ku dňu podania návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nepodali žalobu vo veci samej na vrátenie dlžnej sumy. Ich pohľadávka tak doposiaľ nie je judikovaná a hoci v návrhu uviedli, že v prípade nevrátenia dlžnej sumy sa budú svojej pohľadávky domáhať podaním žaloby v zmysle § 137 písm. b/ CSP, nie sú zo spisu zrejmé ani také skutočnosti, že sa táto pohľadávka ešte nestala premlčaná, keďže od jej splatnosti uplynulo viac ako 6 a pol roka. Ak by aj teda žalobcovia osvedčili samotný nárok zo zmluvy o pôžičke (čo sa im nepodarilo), bolo by otázne, či by uloženie konkrétnych obmedzení zo zabezpečovacieho opatrenia sledovalo legitímny cieľ, nakoľko z § 343 CSP vyplýva, že výkon sudcovského záložného práva môže nastať až za predpokladu, že pohľadávka bude právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím.

19. Po zvážení všetkých tvrdených skutočností a predložených dôkazov je odvolací právneho názoru, že nariadením zabezpečovacieho opatrenia by v tomto osobitnom prípade došlo k zásahu práv a právom chránených záujmov žalovanej nad nevyhnutnú mieru, pretože dôvodnosť obavy, že exekúcia bude ohrozená, nebola v konaní nijako preukázaná. Odvolací súd preto nemohol postupovať inak, ako napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správne.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).